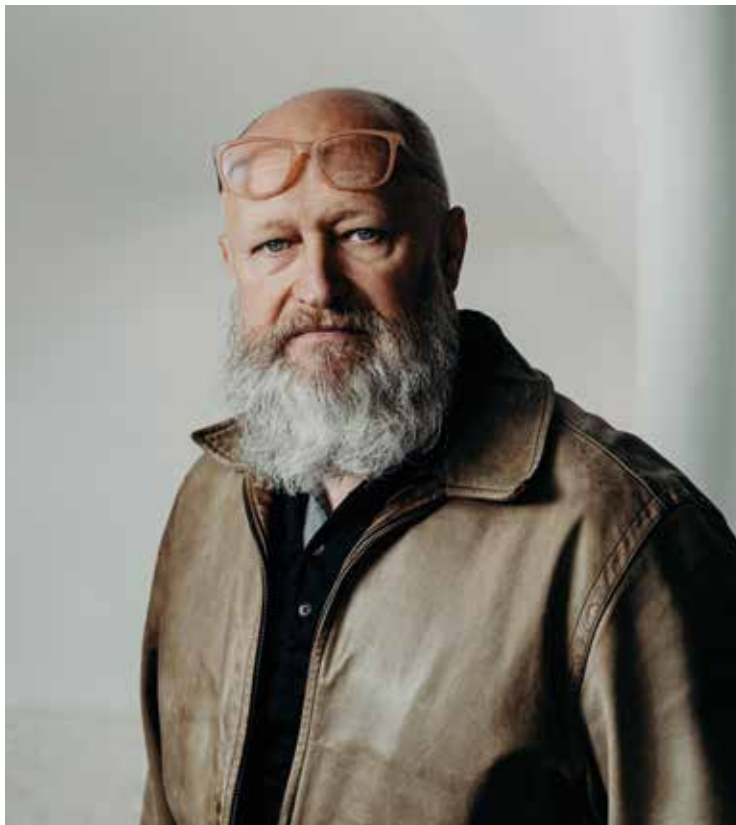

SVĚT DUCHOVNÍ HLOUBKY A KOSMICKÉ VÝŠE

Rozhovor Petra Volfa s profesorem Zdeňkem Fránkem, nositelem titulu Architekt roku 2020, o inspiraci, nadání, víře, stavění budoucnosti, renesanci a betonu

Profesor Ing. arch. Zdeněk Fránek se narodil 26. srpna 1961 v Boskovicích. Po studiích na Fakultě architektury VUT v Brně, která ukončil v roce 1985, působil na ÚHA v Blansku. V roce 1989 založil ateliér Fránek Architects. Jeho portfolio se vyznačuje širokým žánrovým rozpětím. Obsahuje rodinné domy (Betonový dům, 2001; RD na Červeném kopci, 2005; Dům v Chorvatsku, 2014; Dům v Krkonoších, 2018) i domy bytové (Eucon, 2005; Křídlovická, 2015), sakrální (modlitebny v Litomyšli a Černošicích, 2010) a sportovní stavby (tělocvična Jaroměřice, 2004; Stezka v oblacích, 2015), galerie a muzea (Moravské kartografické muzeum, Velké Pavlovice, 2007; CCC Peking, 2010) či kongresový sál (Rožnov pod Radhoštěm, 2009). Zdeněk Fránek se věnuje také rekonstrukcím (interiér zámku Kačina, 2010; zámek Miroslav, 2015), konverzím (VI. energetická ústředna v Dolních Vítkovicích, 2012). Velké pozornosti se těší i jeho autorské výstavy (Dům umění města Brna, 2011; Galerie Jaroslava Fragnera, 2007, 2016; Dům umění České Budějovice, 2019). Zásadní role Zdeňka Fránka spočívá v dlouhodobém výzkumu týkajícím se ekologické architektury (problematika zadržování vody v krajině), který našel uplatnění v budově experimentálního centra Liko-Noe (2015) a následně v realizaci „živé“ výrobní haly Liko-Vo (2019) ve Slavkově u Brna. Dalším pokračováním „zelené linie“ v jeho díle se stane vstupní areál Botanické zahrady v Praze, který bude v příštích letech uskutečněn podle jeho vítězného soutěžního návrhu z roku 2018. Zdeněk Fránek je též uznávaný pedagog, v letech 2012 až 2018 byl děkanem Fakulty architektury Technické univerzity v Liberci, nyní přednáší na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni a na Fakultě architektury ČVUT v Praze.

Zdeněk Fránek patří již více než dvě desítky let k předním českým architektům, můžeme jej považovat za jednoho z určujících hybatelů oboru: ocenění Architekt roku to potvrzuje. Jeho stylově rozmanitá tvorba, oscilující mezi až barokně expresivním a exaktně minimalistickým projevem, snese nejpřísnější kritéria i v mezinárodním srovnání. Je promyšlená, proměnlivá, empatická, citlivě rozvíjí a obohacuje místo, do něhož je zasazena. Především však je autentická, nezaměnitelná, osobitá. Je také odvážná. Čerpá z architektova zájmu o přírodu, zejména o botaniku a geologii, opírá se též o výtvarné zdroje. V pojetí Zdeňka Fránka má architektura až sochařské, vesměs nadčasové kvality.

Máte široké zájmy, od biologie přes zoologii po geologii, jste znalec umění, ale také ekolog. Co vás dovedlo k rozhodnutí, že budete architektem?

Zdá se, že to bylo právě to spojení s uměním. Že všechny ty moje milované obory architektura dokáže přetavit do nějakého uměleckého produktu. Navíc můj prastrýc Vladimír Korec, jak jsem se kolem svého osmého roku dozvěděl, byl architektem působícím v newyorském Brooklynu. Tak jsem to povolání vlastně začal vnímat jako něco, co je mi blízké.

Jak Vás zmíněné obory ovlivňují?

Jak který. Jak jsem v mládí vnímal příliv informací v různých oborech, tak mi zůstaly v paměti fragmenty z četby i přímého poznání přírody. Celkově jsem nejvíce vnímal změny, které v přírodě probíhají, a jak na to přírodní prostředí reaguje. Zajímají mne například důvody zabarvení různých živočichů, co ovlivňuje jejich evoluční změnu. Nebo stavba rostlin. Nebo geologické souvislosti všeho druhu. A vzájemné interakce. Ne proto, abych je kopíroval, ale abych tvořil obdobně. Abych se pokusil pracovat jako stvořitel a při volbě řešení se přiblížil tomu nejpravdivějšímu nebo nejbližšímu našemu světu, přírodě. Stále mne tyto souvislosti zajímají, neboť svět se nám mění před očima a my musíme